Reactie op het advies van de Cliëntenraad WSW namens de betrokken wethouders in de regio Amersfoort

Beste leden van de Cliëntenraad WSW Amersfoort,

Op 16 november ontvingen wij uw advies op het concept toekomstplan 'Impuls sociale infrastructuur en toekomst sociaal ontwikkelbedrijf'.

U geeft aan dat de Cliëntenraad WSW het plan toejuicht. En dat het plan ruimte voor groei, een duidelijke koers en een plek voor mensen met behoefte aan een beschutte werkplek biedt. Wij zijn blij om dit te lezen.

Het advies bevat ook aandachtspunten en vragen. In deze brief geven wij een reflectie op de genoemde aandachtspunten en vragen.

Reactie op aandachtspunten
Onderstaand gaan we in op de verschillende aandachtspunten die in het advies beschreven staan.

<u>Haalbaarheid van het plan</u>
De Cliëntenraad WSW ziet de haalbaarheid, van de ambities voor de instroom, als een risico voor de toekomst van RWA/Amfors.

Het toekomstplan gaat uit van realistische instroomcijfers. De ambitie is gebaseerd op landelijke taakstellingen. Daarnaast bevestigen landelijk experts, die betrokken zijn bij dit toekomstplan, dat de doelgroep met een indicatie Beschut Werk en Banenafspraak groot genoeg is om de ambities te behalen.

Toch zien wij, net als u, dat er een risico blijft bestaan dat het niet lukt om de instroomcijfers te behalen. Bijvoorbeeld als er onvoldoende doorverwijzing plaatsvindt naar RWA/Amfors. De instroom wordt actief gemonitord en beheerst via duidelijke afspraken en intensieve samenwerking. Zo maken we duidelijke afspraken met uitvoeringsorganisaties over de doorverwijzing naar RWA/Amfors. De wijze van monitoring en de afspraken binnen het netwerk werken wij verder uit in de implementatieagenda. Hoofdstuk 5 van het toekomstplan geeft een verdere toelichting op de implementatieagenda.

<u>Integratie van de nieuwe doelgroep binnen de huidige infrastructuur</u>
Het advies van de Cliëntenraad Wsw bevat risico's van het integreren van een nieuwe doelgroep binnen de huidige infrastructuur. Voorbeelden van deze risico's zijn: personeelsbelasting, cultuurverandering en veranderende werksoorten.

Wij herkennen dat de instroom van een nieuwe doelgroep, naast kansen, ook risico's met zich meebrengt. Wij vinden dat iedereen recht heeft op een veilige en prettige werkplek. Het garanderen van een veilige en prettige werkplek heeft voor ons daarom een duidelijke prioriteit in de transitie van RWA/Amfors.

Het toekomstplan gaat uit van geleidelijke opbouw. We investeren eerst in stabiliteit, en daarna in verbreding. Dit geeft ruimte om de infrastructuur en werkomstandigheden

geleidelijk aan te passen op de nieuwe situatie. Leidinggevenden spelen een cruciale rol in het bevorderen van de sociale veiligheid en het behouden van een veilige werkomgeving. Tegelijkertijd is een collectieve visie op, en maatregelen voor, de bedrijfsvoering en organisatiecultuur onmisbaar.

Het maken van een verdere uitwerking van de wijze waarop RWA/Amfors zorgt voor een veilige en prettige werkomgeving voor iedereen, is onderdeel van de implementatieagenda.

Samenwerking binnen het netwerk van de (arbeidsmarkt)regio
De Cliëntenraad Wsw geeft aan dat de haalbaarheid van het plan afhankelijk is van de samenwerking binnen het netwerk. Inclusief het gezamenlijk commitment van gemeenten en partners.

Wij zijn ons bewust dat het slagen van dit plan in grote mate afhankelijk is van de samenwerking met het netwerk. Inclusief de afspraken over doorverwijzing naar RWA/Amfors. Het opzetten van het netwerk en het maken van samenwerkingsafspraken heeft daarom onze prioriteit in de (voorbereiding op de) implementatie. Het doel is een goede samenwerking, een heldere rolverdeling en een gezamenlijk commitment. In de implementatieagenda leggen we de basis voor de netwerkstructuur en samenwerkingsafspraken.

Opvolging en bijsturing
De Cliëntenraad Wsw geeft aan dat plan vraagt om nauwgezette opvolging en bijsturing.

Wij herkennen dat de transitie om stevige monitoring en tijdige bijsturing vraagt. Het toekomstplan is geen eindpunt voor de transitie, maar een beginpunt. De monitoring en bijsturing is een essentieel onderdeel van de implementatieagenda.

Reactie op vragen
Onderstaand geven wij een reactie op concrete vragen die u in uw advies stelt.

1. *We adviseren om een landelijke praktijktoets toe te voegen: wat hebben andere WSW bedrijven geleerd bij de transitie van smal naar breed sociaal ontwikkelbedrijf en welke lessen zijn toepasbaar voor RWA/Amfors?*

Het inhoudelijke model voor de toekomst van RWA/Amfors is besproken met experts van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) en Divosa. Dit zijn adviseurs met ruime ervaring uit andere sociaal ontwikkelbedrijven. Op basis van deze ervaring gaven de adviseurs advies op het toekomstplan voor RWA/Amfors. De inhoud van deze adviezen, en de manier waarop wij deze meenemen, is onderdeel van bijlage 3 van het toekomstplan.

In de volgende fase blijven we de door ontwikkeling van RWA/Amfors actief toetsen aan relevante voorbeelden van andere sociaal ontwikkelbedrijven. Bijvoorbeeld via de experts van de VNG en Divosa, direct contact met andere sociaal ontwikkelbedrijven en openbare bronnen.

2. *Ook kunnen we niets terug vinden over het gebruik van landelijke rapporten en aanbevelingen van o.a. Berenschot en AEF.*

Landelijke rapporten van onder andere Berenschot zijn een belangrijke bron voor het toekomstplan. U geeft terecht aan dat het concept geen verwijzing naar deze bronnen bevat. Deze verwijzing is alsnog toegevoegd in de huidige versie.

3. *Kunt u uitleggen waarom er afgeweken wordt in dit plan van routes die landelijk onderzocht zijn?*

Berenschot[1] schetst mogelijke stappen om de regionale sociale infrastructuur te evalueren en (indien nodig) alternatieve scenario's voor het sociaal ontwikkelbedrijf te onderzoeken. We kozen ervoor om het voorgestelde proces van Berenschot op *hoofdlijnen* te volgen. Het uitgangspunt was om op aan te sluiten op de lokale context en structuur, en op bestaande kennis.

Het proces in de regio Amersfoort sluit op de volgende manier aan op het voorgestelde proces van Berenschot:

- Een evaluatie van de huidige sociale infrastructuur en de positie van RWA/Amfors is onderdeel van de inventarisatie van de sociale infrastructuur in de regio Amersfoort <link invoegen per gemeente>. En de evaluatie van de toekomstbestendigheid van RWA/Amfors is onderdeel van de jaarlijkse Meerjarenbegroting van het RWA.
- Het onderzoek naar alternatieve scenario's voor het organisatiemodel van RWA/Amfors is onderdeel van het toekomstplan. In de voorbereiding op dit toekomstplan zijn verschillende organisatiemodellen voorgelegd aan regionale betrokkenen.

4. *Kunnen er scenario's /modellen worden gemaakt op basis van realistische instroom (cijfers landelijk en van andere sob) En wat te doen bij lagere instroom, hoe hoog mag de investering dan zijn? Wat wordt de begeleidingscapaciteit? Graag zien we deze uitgewerkte scenario's.*

Zoals genoemd gaat het toekomstplan uit van realistische instroomcijfers. Toch zijn wij het met u eens dat het niet behalen van instroomcijfers een risico vormt. Het toekomstplan bevat daarom een analyse van de gevolgen bij een lagere instroom. Deze analyse is te vinden in bijlage 4.

5. *We adviseren het thema 'Cliëntparticipatie' verder uit te werken omdat het een wettelijke basis heeft.*

Cliëntparticipatie is essentieel en verdient een duidelijke plek in de transitie van het sociaal ontwikkelbedrijf én in het toekomstig sociaal ontwikkelbedrijf. Een verdere uitwerking van de cliëntparticipatie is onderdeel van de implementatieagenda.

6. *We adviseren een client-gerichte risico analyse toe te voegen, inclusief maatregelen voor continuïteit, begeleiding en veiligheid op de werkvloer.*

Het toekomstplan bevat een uitwerking van risico's voor de huidige doelgroep van RWA/Amfors. Het maken van een verdere uitwerking van de wijze waarop RWA/Amfors zorgt voor een veilige en prettige werkomgeving voor iedereen, is onderdeel van de implementatieagenda.

---

[1] Bron: Handreiking organisatiemodellen van Berenschot: https://open.overheid.nl/documenten/ddf4365e-604d-4c7f-a118-86bbbbd05789/file

7. *Wanneer spreekt de cliëntenraad opnieuw mee?*

Zoals eerder genoemd is cliëntparticipatie essentieel. Wij vinden het daarom belangrijk om de Cliëntenraad Wsw nauw te betrekken bij de transitie van het sociaal ontwikkelbedrijf. In januari 2026 beginnen de voorbereidingen op de volgende fase: het opstellen van de implementatieagenda. Wij nemen het initiatief om afspraken te maken met de Cliëntenraad over de betrokkenheid bij deze fase.

Wij hopen dat deze reactie uw aandachtspunten en vragen voldoende beantwoordt.